

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Τὸ συνδρομητὴν εἶναι προϋποθέτως υποχρεωτικὴν
ΕΝ Τῇ ΕΣΩΤΕΡΙΚῇ Σελ. 10 Ἐξώτ. 19
Εἰς τὴν ΕΣΩΤΕΡΙΚῇ Σελ. 19
Εἰς τὴν ΕΣΩΤΕΡΙΚῇ Σελ. 7
Τὴν ἐκαστοῦ φύλλον γράσει 9.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—Αγορὰ Κύκκου Ἀριθ. 26.

ΕΤΟΣ ΙΑ'

ΑΡΙΘ. 563

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (Κύπρου),

τῇ 31ῃ Ἰανουαρίου 1917.

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ ΚΑΙ Η Μ. ΑΣΙΑ

ΤΑ ΔΙΚΑΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΩΝ

Ο πολέμικος οίστρος ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἐκκλινόμενος σήμερον τὰ μεγάλα εὐρωπαϊκά Κράτη δὲν ἐπιτρέπει τὴν νηφαλιότητα καὶ τὴν εὐθυμότητα εἰς τὰς διανοίας τῶν ἀρχόντων καὶ ἡγετῶν αὐτῶν, καὶ διὰ ταῦτα ἡ ὑψηλὸς ἀνέκδοτος τῆς μεγίστης καὶ φοβερῆς σφαγῆς καὶ τοῦ ἀλλοτισμοῦ τῶν μᾶλλον πεπολιτισμένων λαῶν.

Ο νεώτερος πολιτισμὸς περιέπαιξε εἰς ὅλομὸν καὶ αἱ ἐθνικαὶ ἐν τῷ βίῳ ἀπολαύσεις ἐγένοντο τὸ κύριον καὶ πρωτεύον μέλημα ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων. Ο οἰκονομικὸς ἀνταγωνισμὸς καὶ ὁ περὶ οἰκονομικῆς ἐπικρατήσεως ἀγὼν ἐν τῷ κόσμῳ ἐπὶ ἀνῆλθον μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καὶ οἱ τῶν μᾶλλον πεπολιτισμένων, τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγὼν τῶν ἀλλοτῶν ζῶν καὶ τῶν θνητῶν, καὶ τοῦ τοιοῦτου ἀγῶνος ἀποκλείονται καὶ λογικὴ καὶ ἡθικὴ καὶ πᾶσα ἀρχὴ ὑψηλὴ καὶ εὐγενής.

Μακρὰν τοῦ ἀγρίου καὶ μανικοῦ τοιοῦτου ἀγῶνος ἰσχυρὸς ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας Δρ. Οὐίλσον καὶ διεργαζόμενος τὰς θνητὰς καὶ μεγάλας ἀρχὰς τῆς ἀληθοῦς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ θέσεως δόξασι παύσιν τοῦ πυρός καὶ τοῦ φόνου πρὸς τοὺς ἐμπολέμους καὶ ἐκάλεισεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην καὶ ἀνάνηψιν ἀπὸ τῆς μέθης τοῦ αἵματος, καὶ ἀπήγγειλεν οὕτως δι' ἀγρίου γέλωτος καὶ εἰρωνείας.

Ὅσοι παρέστησαν εἰς θηριοτροφίαν κατὰ τὴν διανομήν τῆς τροφῆς εἶδον ὑπὸ τῆς δομῆς τοῦ ὧμοῦ κρέατος νὰ σκιρτῶσιν ἐν τοῖς κλωδαῖς αὐτῶν τὰ ὡμογάρα θηρία, νὰ ἐκπέμψωσι φλόγας οἱ ὀφθαλμοί, νὰ διανοίγωσι πλατύτητα καὶ στόματα αὐτῶν καὶ νὰ τραχύνται ἡ νύκτωρ τρομακτικὸς, διττός ἡ σιγμὴ αὐτῆς ἐπὶ δὲ τὰ θηριώδη καὶ ἀγρία ὁρμήματα ἐν αὐτοῖς, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν. Κατὰ τὴν σιγμὴν ἐκείνην οὕτε ἡ φωνὴ τῶν θηριοδαμασίων, οὕτε τῆς μάστιγος καὶ κροτάλισμος, οὕτε τοῦ πυροβόλου ὁ κρότος εἶνε ἀντιληπτός ὑπὸ θηρίων, ὡς τὴν ὑπαρξίν δὴν ἀπορροφᾷ ἡ ἀγρία ἐπιθυμία τῆς τροφῆς.

Ἐν μέσῳ τοῦ παμμεγέθους ἑυρωπαϊκοῦ θηριοτροφείου τῶν ἀνταγόμενων ἐθνῶν ὁ Δρ. Οὐίλσον μάλιστα ἐσάλπισε τὸ κήρυγμα τῆς εἰρήνης, καὶ προέβαλε τὰς ἀδελφότητας καὶ ἀσφαλείας ἀρχὰς ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας καὶ εὐθυμίας τῆς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος, τὰς ἀρχὰς τῆς ἐλευθερίας τῶν θαλάσσιων καὶ τῶν μεγάλων

ὁδῶν συγκοινωνίας καὶ τὰ δίκαια τῶν ἐθνότητων.

Τοῦ λοιποῦ ἡ τύχη τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ πολέμου ἐναπόκειται εἰς τὰς ἀνεξερεύνητους βουλὰς τῆς θείας Προνοίας, τῆς ὑπεράτης πνευματικῆς καὶ ἡθικῆς δυνάμεως τῆς ἰσχυροῦς τῶν κόσμων σύμπαντος, εἰς ἣν φαίνονται μὴ πιστεύοντες σήμερον οἱ ἐμπολέμοι λαοί. Γογγύζουσιν ἀνασκήπτους τῆς ἰσχυροῦς τῆς ἀνθρωπότητος διδασκαλίας καὶ πειθεῖ περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς καὶ τῆς ἀκαταμάχητον δυνάμεως, καὶ τιμωρὸς τῶν ἀπιστούντων καὶ ἀσεβούντων εἰς αὐτὴν ἐπέρχεται ἡ Νέμεσις.

Διὰ ταῦτα ἡμεῖς οἱ ἀνήκοντες εἰς ἰσχυρὸν ἀλλ' ἐκδοχὸν ἔθνος, ὑπὲρ πάντων ἄλλων ἐξυπηρετήσαν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ διδάξαν καὶ φωτίσαν αὐτὴν διὰ τοῦ πνευματικοῦ ἡλίου τοῦ ἐλληνικοῦ στερεώματος, ἐν μέσῳ τοῦ ἀγρίου καὶ ὧμοῦ ἀλλοτισμοῦ τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν μετὰ τοῦ χοροῦ τῶν γερόντων ἐν «Οἰδίποδι Τυραννί» εὐχόμεθα τὴν αὐτὴν εὐχὴν «Εἰ μοι ἐνναεὶ φέρονται μοῖρα τὴν ἀσέπτον ἀγέλαον λόγων ἔργων τε πάντων, ὧν νόμιμον πρόκειται ὑψιπόδας, ὀφραναὶ δὲ αἰθέρα τεκνοῦσάντες...» ὡς πιστεύοντες μετὰ τῶν μεγάλων προγόνων ἡμῶν καὶ ὡς χριστιανοὶ μάλιστα σήμερον ἀκηράτοι, αἰώνιοι καὶ ἀκατάλυτοι τὸ κράτος τῶν θείων ἡθικῶν νόμων, παρὰ πᾶσαν τὴν βίαν καὶ τὴν ὁμότητα τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν.

Διὰ ταῦτα οὐδ' ἐπὶ σιγμῇ ἀποβάλλομεν τὴν πίστιν ἐπὶ τὸ ἐθνικὸν μέλλον ἡμῶν, ἐφόσον ἐμμένομεν εἰς τὰς αἰωνίους ἀρχὰς καὶ πιστεύομεν ἀκραδάντως ἐπὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἰσχύϊν αὐτῶν, ἀναλογιζόμενοι δι' ἡ πίστις αὐτὴ δίδωσεν τὴν ἡμετέραν φυλὴν ἀπὸ πλείστων καὶ μεγίστων κινδύνων, καὶ ἡ θεία Πρόνοια ἐπιτυχίας ὡς ἐπαθλὸν τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν μαρτυριῶν τὴν τελικὴν ἀπονομήν τοῦ στεφάνου τῆς δικαιοσύνης.

Ὅσονδήποτε, ἀρα, ἀντίθετα, δεινὰ, ἐλπίδοι καὶ ἀπειλητικὰ παρὰ τὸν ἀντικείμενον τὰ τε διεθνή καὶ τὰ ἐθνικά ἡμῶν πράγματα, ὡς βέβαιοι δι' ἡ θεία Πρόνοια παρὰ πᾶσαν τὴν βίαν καὶ τὴν ὁμότητα τῶν ἰσχυρῶν ὁ ἀποκαταστήσῃ καὶ πάλιν δόξαιεν τὸ κράτος τῶν θείων ἡθικῶν νόμων αὐτῆς καὶ θὰ περιφροσθῇ τοὺς μικροὺς ἀλλ' ἐκλεκτοὺς λαοὺς τῆς, ἀρκεῖ νὰ πιστεύωμεν, νὰ σωφρονώμεν, καὶ διηγεσθῶμεν ἐργασίαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτῶν.

Τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ τῶν περιούσιων Πορθητῶν ἐπεδί-

κασαν οἱ Σύμμαχοι εἰς τὴν Ρωσσίαν, δηλαδὴ εἰς τὸν Σλαβισμόν, κατ' οὐδ' ἄλλοτε αἱ αὐταὶ Δυνάμεις προέβαλλον τὴν μεγίστην ἀντίστασιν καὶ ἠνωμένοι μάλιστα ἐπολέμησαν ἐν Κριμαίᾳ, ἐπιφυλάσσουσαι εἰς αὐτὰς τὴν διανομήν τῶν Ἀσιατικῶν κτήσεων τῆς Τουρκίας.

Ἡ πολέμικὴ αὐτὴν λέλα, καὶ μάλιστα δελεαστικὴ οὖσα, ἐκτείνεται τὸ πολέμικόν μένος τῶν ἀνταγόμενων, διότι καὶ οἱ πολέμοι τῆς Συνεννοήσεως ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὴν Μ. Ἀσίαν ἐκτείνονται τὰς γαμψώνυχας χεῖρας αὐτῶν ἀλλ' ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ Θεοῦ κελεύει.

Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπικρατήσῃ εἰρήνῃ καὶ ἀσφάλεια ἐν τῷ παλαιῷ κόσμῳ ἐφόσον τὸ κεντρικὸν καὶ καιρικὸν σημεῖον ἐπικρατοῦσας ἐν αὐτῷ μεταξὺ τῶν ἡπείρων καὶ τῶν θαλάσσιων κρατοῦνται ὑπὸ μιᾶς δυνάμεως ἰσχυρᾶς δεσποζούσης καὶ χρησιμοποιοῦσης ταῦτα κατὰ βούλησιν, διότι ἀναγκαῖον περιορίζεται ἡ ἐλευθερία τῆς κινήσεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἄλλων λαῶν, αἰώνως θὰ καιροφυλακτοῦν διὸς ἄρως τὸ μέγα τοῦτο πρόσκομμα, οὐδὲ εἶνε δυνατόν ἡ ἐξόντωσις λαῶν μεγάλων κεντημένων δὲ τὰ ὅλκα καὶ πνευματικὰ ἐφόδια πρὸς ἐνδοκίμωσιν ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τοῦ κόσμου τούτου.

Διὰ πάντων τῶν παρελθόντων αἰώνων τοῦτο ἐπὶ τῆς αἰτίας μεγάλων καὶ φοβερῶν πολέμων, καὶ αὐτὸ τοῦτο σήμερον προδικάζει τὸν τρομεροτάτον τῶν πολέμων ἐξ ὧν ποτὶ ἀνέγραψεν ἡ ἱστορία, θὰ ἦτο δὲ μωρὰ καὶ τυφλὴ ἡ ἀνθρωπότης, ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ φοβερώτατου τοῦτου πολέμου δὲν ἐδιδάσκετο ἀπαξ διὰ παντός, δι' ὁ κόσμος ἀνῆκει εἰς ἀπασαν τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ πᾶν ἔθνος ἐν αὐτῷ ἔχει παρὰ τοῦ Δημοῦ δικαίωμα ὑπάρξεως πρὸς ἐπιτέλειαν τοῦ προορισμοῦ του.

Ἡ Μ. Ἀσία ἐγένετο ἀνέκαθεν λεῖα καὶ ἐρημικὴ τῶν ἰσχυροτέρων καὶ ἀλλεπάλληλων κατακτητῶν ἐκτείνοντες αὐτῆς, ἐκτείνοντες δὲ μὲς εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, καὶ τελειωτὸς κρητάρχος αὐτῆς ἀπέμεινε ὁ Τυρρὸς, τὴν κυριαρχίαν αὐτοῦ σιγηλαῖς μόνον ἐπὶ τῆς σπαρτῆς του, ἥτις θὰ εἶχε θρασυθῇ πρὸ πολλοῦ, ἂν μὴ δι' ἀντιζηλείαν παρελθόντων ἡ ζωὴ τοῦ μεγάλου ἀσθενοῦς μέχρι σήμερον, δι' ἐρσιτικῶς ἐσθίμους τὸ τέλος αὐτοῦ, μόνον δὲ φονικοὶ καὶ νόμμοι κληροκόμοι τοῦ ὑπάρχοντος οἱ Ἀνατολικοὶ λαοί, οἱ κεντημένοι ἐπὶ τῶν χωρῶν τούτων προαιώνια καὶ ἀπαράγραπτα δίκαια Ἀξιοῦντες οἱ ἐμπολέμοι Ἑθνοπαῖκοι λαοὶ νὰ καταλάβωσι τὰς χώρας ταύτας, θὰ γένωνται ἄδικοι κατακτητᾶι, συνεχίζοντες τὴν διαδοχὴν τῶν παλαιτέρων κατακτητῶν καὶ ὑποκείμενοι εἰς τὴν τελικὴν τύχην ἐκείνων.

Ἡ ἐλπίδος εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἐθνικότητων διὰ τὴν Μ. Ἀ-

σίαν θὰ ἦτο ἡ δικαιοσύνη καὶ συμφορῶν τῆς λύσεως τοῦ δόλου ἐν Ἀνατολικῷ ζήτηματι.

Ἡ ὑπαγωγὴ τῆς Τουρκίας ὑπὸ ἐλεγχον διεθνῆ τῶν σήμερον ἐμπολέμων καὶ ἡ ἐπιβολὴ εἰς αὐτὴν ἀληθοῦς ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος μετὰ πᾶσι τοῖς δικαιοσύνῃς καὶ ἀσφαλείας ἀνευ διακρίσεως ἐθνότητος καὶ θρησκείας, θὰ ἐπέτρεπον τὴν ἐλευθερίαν ἀνάπτυξιν τῶν Ἀνατολικῶν τούτων λαῶν καὶ ταχέως θὰ διεκρίνοντο τὰ ὅρια τῆς ἐπικρατήσεως ἐκάστου τούτων πρὸς ἀνιδροκίαν ἐλευθερίας, αὐτονομίαν καὶ ἐθνικὴν ὁμογενοῦς ἐπικρατείας.

Πᾶσα ἄλλη λύσις τοῦ Ἀνατολικῶν ζήτηματος θὰ ἐνεῖχε τὸ σπέρμα τῆς οὐραίας ἀδικίας, ἥς καρπὸς εἶνε πάντοτε πικρὸς καὶ ὀδυνηρὸς ἡ τιμωρία ὑπὸ τῆς Νέμεως.

Οἱ μικροὶ ἐν Ἀνατολῇ λαοὶ τοιαύτην τινὰ εὐχόμεθα λύσιν καὶ πιστεύομεν εἰς αὐτὴν πεποιθότες δι' ἡ ἰσχυροῦς τὰ ἐγκόσμια ὑπεριότης πνευματικὴ καὶ ἡθικὴ δύναμις δὲν ἐγκατέλειπεν ἡμᾶς ἑρμαιοὺς καὶ βορὰν τῶν ἰσχυρῶν.

Η ΘΕΣΙΣ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΕΝ Τῇ ΕΛΛΗΝΙΣΜῳ
ΚΑΙ ΕΝ Τῇ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜῳ

Εἰδομεν ἐν τῷ προλαβόντι φύλλῳ τὴν γυναῖκα ἐν τῇ Κ. Διαθήκῃ ἐξαίρετον μὲν παρ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου, μηδὲ μὴν ποιούμενον διάκρισιν πρὸς τὸν ἄνδρα εἰς πρὸς τὴν ἡθικὴν ἀξίαν αὐτῆς, φαίνεται δὲ πῶς συμπαθὲς διακείμενος πρὸς τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὴν ὑποτιμήσιν αὐτῆς ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις.

Ἐκ τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων μαρτυροῦμεν ἐπὶ παρόντι καὶ γυναῖκας ἀφιέρωσαν αὐτὰς εἰς ἔργα ἐξαιρητικῶς χριστιανικά, διὰ τῆς ἐθελοθυσίας καὶ τῆς χριστιανικῆς αὐτῶν παρνήσεως αὐτῶν ἐπισπόμεναι τὴν θαυμασίαν τοῦ εὐδωλολατρικοῦ κόσμου. Ὁ χριστιανισμὸς διέδωκε μάλιστα εἰς τὰ κατώτερα κοινωνικὰ στρώματα, εἰς τὰς ἐβρισκεν ἐν αὐτῷ παρηγορίαν καὶ ἀνακούφισιν ἀπὸ τῆς καταπίεσεως αὐτοῦ τυραννίας τῶν ἰσχυρῶν καὶ τοσοῦτον εὐρύως ἐξέταθη ἡ χριστιανικὴ πίστις καὶ διδασκαλία εἰς τὰ στρώματα ταῦτα, ὥστε μετ' οὐ πολλοῦ ἡ Ῥωματικὴ κοσμοκρατία, ἥτις ἀπέβλεπε πρὸς τὸν Χριστιανισμόν ὡς πρὸς ἀσέμντον ἀρετῶν καὶ δεισιδαιμονίας Ἰουδαϊκῆς, ἠσθάνθη τὸ ἐλαφρὸν κλονούμενον ὑπὸ τοῦς πόδας τῆς καὶ ἀπειλούμενης ὑπ' αὐτοῦ ἀνατροπῆς τοῦ παλαίου καὶ σαθροῦ καθεστώτος.

Οἱ Ῥωμαῖοι ἀρχόντες εἶχον ἐπιβεβαίωσιν πρῶτον ἐν τῷ ἀρχαίῳ κόσμῳ ἀνεξίτητον, καὶ ἡ Ῥώμη εἶχεν ἀποβῆ ἀληθὲς πᾶνθεν, οὐκ ἐπετρέπετο ἡ λατρεία εἰς πάντα τοὺς ἐθνικοὺς πάντων τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν. Μετὰ τινος ἔκδοσης ὑποφίας καὶ φόβου ἀπείδον οὕτως εἰς τὴν ταχέως ἀξίαν, οὕτως ἀσφαλείας, οὕτως ἀσφάλειας τῶν θυσιῶν, τῶν ἐσθῶν καὶ πανηγύρεων, τῶν ἀμφιθεάτρων καὶ τῶν ἄλλων ἀσέμνων καὶ πολλὰ τελετῶν, αἵτινες εἶχον ταῦτα ὅτι πρὸς αὐτὴν τὴν λειτουργίαν τῆς

πολιτείας καὶ ἐθεράπευον τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὸν ἐγωισμόν τῶν ἀρχόντων.

Διὰ ταῦτα ἡ τάξις τῶν χριστιανῶν, ἐν μέσῳ τοῦ διεφθαρμένου ἐκείνου κόσμου, ἐνέπνευσεν ὑποφίας καὶ φόβου διὰ τὰς ὑπερβολὰς αὐτῶν ἀρετῶν, αἵτινες πολλοὶ ἐξέτινον τὰς διαφθαρμένας τότε ἀρχὰς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέσπρον τὸν μισὸς καὶ τὴν ἐχθρότητα ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων, καὶ προσέθεν ἐξ αὐτῶν ὁ πρῶτος ἐπὶ Νέρωνος διωγμὸς.

Τότε ὁ παλαιὸς καὶ καταρρέων ἀμρτωλὸς κόσμος ἐγένετο θεατικὸς πρωτοφανὲς καὶ καταπληκτικὸς θεάματος, ἐπερ ἐξώργισε καὶ παρέφερον αὐτὸν εἰς μᾶλλον. Ὁ Ῥωμαῖκός λαὸς εἶχε ἐθισθῇ ἤδη εἰς θεάματα δούλων μονομάχων ἐν τῷ ἀμφιθέατρῳ ἀλλοτρίοις, εἰς τὸν σπαργμὸν ἀπειθῶν ἡ θῆσις ἄλλως πτασάντων δούλων, ριπτομένων βορὰ τῶν θηρίων, ἀλλὰ πάντες οὗτοι εἶχον τὴν ἐψιν ἀγρίαν, κτηνώδη, καθόλου ἐλεεινὴν.

Ὅτε ὁ Νέρων ἀνεσκόλει τὴν πρῶτον χριστιανὸν, ὡς ἐκκλησιαστικὸν κατὰ τὴν Ῥώμην, καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ εἰς ἔλθας καίμενος, ὁ Ῥωμαῖκός λαὸς πολλοὶ ἐξέτινον τὴν βίαν ἐπὶ τὰ γαλήνια τούτων πρόσωπα, καὶ τὰ συμπληρώματα βλέμματα ἀνατινόμενα πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκπέμποντα ἀνεκλάλητον λαμπρότητα ψυχικῆς ἐξάρσεως, ὥστε ἦσαν οὗτοι ὁπερὶ ἡμᾶς.

Κατέπληξαν ἐπὶ μᾶλλον τὸν Ῥωμαῖκόν συρφετὸν τὰ ἐπακολουθήσαντα θεάματα εἰς τὸ ἀμφιθέατρον. Ἐκεῖ οἱ χριστιανοὶ ἐφαίνοντο ἔξοις ὅπως πρὸς τὸν περὶ αὐτοῦ κόσμον, ἀμείβετο πρὸς τὸν ἀπειλούσαν αὐτοὺς τραγικὸν θάνατον, ἐν ἐφαίνοντο ἀποδεχόμενοι μετὰ τινος ἡθικῆς χαρᾶς καὶ γαλήνης. Ὁ συρφετὸς διεμαρτυρεῖται καὶ ἐφαίνοντο οὐδεμίαν βίαν, οὐδεμίαν δόξαν κατὰ τὸν ὅσον ἀποσπᾶτο γοερὰς κραυγὰς καὶ ὡς ἀλακώσας βαθεῖαν δόξης αὐλακας τὰ πρόσωπα τῶν σπαρσασμένων καὶ βασανιζομένων χριστιανῶν.

Τὸ μάλιστα ὅμως καταπληκτικὸν αὐτοῦ ἐξέγειρον τὸ παράφορον μίσος ἡτο ἡ ἀνελπίστως καὶ ἀπάνταξις γαλήνῃ καὶ ἡ διαλάμπουσα εἰς τὰ πρόσωπα ὑπερκόσμος αἰγλή παρθέτων καὶ γυναικῶν σπαρσασμένων ὑπὸ τῶν θηρίων ἡ βασανιζομένων ὑπὸ τῶν θηρίων.

Αἱ γυναῖκες μέχρι τότε ἦσαν σκευὴ μόνον ἡθονος διὰ τὸν συρφετὸν ἐκείνον, ἦσαν πράγματα καὶ οὐχὶ πρόσωπα, καὶ τῶρα ὡς χριστιανὰ παρίσταντο ἐν τῷ ἀμφιθέατρῳ ὡς ὄντα ὑπερφυσικά. Ὅσα ὄντα οὕτως ἀπείλα, οὕτως ἀσφαλείας, οὕτως βίας οὕτως θάνατος ἦσαν ἱκανὰ νὰ κλονήσωσι τὴν θέαν ἡρεμῶν καὶ γαλήνης, ἥτις ἐπὶ αὐτῶν αὐτὰς δι' ὑπερφυσικῆς αἰγλῆς, ἥτις ἐθάμβου καὶ ἠνώχλει μέχρι λύσεως τῶν Ῥωμαίων συρφετῶν καὶ τοῦ διεφθαρμένου μονάρχας καὶ ἀρχόντος τῆς Ῥώμης.

Ὁ Πολωνὸς Σίγκιεβιτς, ὁ ἀρετῆς ταύτης ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν πρώτων χριστιανῶν καὶ ἰδὲ τῶν γυναικῶν εὐρετὴν τὴν ὑψηλὴν ἐμπνευσίαν τῆς μυστολογίας αὐτοῦ αἱ ἑσθὲς αἱ εἰς τὴν (Quo Vadis) ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ἡγεμονίδος Λυδίας ἀνεπαίσθητος τὴν συμπαθεστάτην καὶ θαυμαστήν εἰκόνα τῆς μαρτυρῆς χριστιανῆς γυναικός, ἀποσπᾶσας τὸ Νοβέλιον βραβεῖον τῆς Νορβηγίας.

Ὁ μόνον ἐν Ῥώμῃ ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ Ῥωμαϊκῷ Κράτει, καὶ ἰδὲ κατὰ τὰς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολικὰς χώρας κατὰ τοὺς διωγμούς, αἱ χριστιανὰι παρθένοι καὶ γυναῖκες μάρτυρες ἐγένοντο ἰσχυροὶ εἰς τὴν ἀντιπαράθεσιν τῶν ἀνδρῶν καὶ ἐπεδεί-

ξαντο καταπληκτικὴν εὐσταθείαν καὶ πίστιν πρὸς τὴν νέαν θρησκείαν ὀρισταμέναι τὸ μαρτύριον ἐν γαλήνῃ καὶ χαρῇ, ὥστε ν' ἀποπλήξωσι πολλοὺς τοὺς θημίους αὐτῶν.

Ἐν βλέμματι ἐπὶ τοῦ μαρτυρολογίου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καταδεικνύει δι' ἐξίσου πρὸς τοὺς ἀνδρας καὶ πρὸς τὰς γυναῖκες προσήνεγκαν αὐτὰς ὁλοκαύτωμα εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν καὶ ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἐθεάματο ἐπὶ τῶν ὁσίων ἐξίσου ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν μαρτύρων.

Ὁ χριστιανισμὸς καθ' αὐτὸν εἶνε τὸ μέγιστον θαῦμα ἐν τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῆς δημιουργίας αὐτοῦ, τὸ ἀνέκδοτον ὅμως μεγαλεῖον τοῦ θαύματος τούτου ἐφαίνεται τὰ μάλιστα ὑπὸ τῆς παντοφύτου καὶ δλοοχεροῦς μεταμορφώσεως τῆς γυναικὸς ὑπὸ τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ διδασκαλίας.

Διέπρεψαν καὶ ἐδεδάσαν γυναικες ἐπὶ πνευματικαῖς καὶ ἡθικαῖς ἀρεταῖς ἐν τῷ εὐδωλολατρικῷ καὶ ἐν τῷ Ἰουδαϊκῷ αὐτῷ κόσμῳ, ἀλλ' αὐταὶ ἦσαν μόνον ἀραιὰ καὶ σπάνια φαινόμενα, ἐν τῷ χριστιανισμῷ διέλαμψεν ἡ γυναικεῖα ἀρετὴ ὡς ἡ ἐκείνη ἐν ὅσῳ ἀσέμνῳ, καὶ ἡ ἀρετὴ αὐτὴ ἐξέλαμψεν ἀπὸ κόσμου ὁλοκλήρου γυναικῶν καὶ παρθένων καὶ τοῦτο ἐπὶ αἰῶνας.

Ἡ ἡθικὴ ἀνύψωσις ἐν τῷ εὐδωλολατρικῷ κόσμῳ προϋπέθετε ἀνάπτυξιν πνευματικῆς καὶ μακρὰν ἀγωγὴν καὶ διὰ τοῦτο εἰς προνομίους μόνον τάξεις ἀπήντα ἡ γυναικεῖα ἀρετὴ, ἐν τῷ χριστιανισμῷ διέπρεψεν ὁλοκλήρως τὴν ἀνθρωπίνην μάζαν. καὶ ἀπὸ τῶν κατωτέρων μέχρι τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων ἀνεδείχθησαν παρθένοι καὶ γυναῖκες ὑπέρχοντες ἡθικῶς.

Ἡ περιώνυμος τοῦ Μ. Κωνσταντίνου μήτηρ Ἑλένη φέρεται ὡς καπηλὶς ἐκ Βιδυνίας, καὶ παρὰ τὴν εὐτελὴ καταγωγὴν καὶ τὸ εὐτελέστερον ἔργον αὐτῆς, οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνήσῃ. Ἡ αὐτὴ ὡς χριστιανὴ ἀναστάλαξε κατὰ τὴν νηπιακὴν καὶ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν τὴν τοσοῦτον ὑστερον ἀκμασάντων καὶ γιγαντωθέντων ἀγάπην πρὸς τὸν χριστιανισμόν καὶ τοὺς χριστιανούς ἐν τῇ μεγάλῃ ψυχῇ τοῦ ἱεροστολίου ἀναδειχθέντος Μ. Κωνσταντίνου. Πόσον δὲ ἡ ἀγία ὄντως Ἑλένη ἐπίστευεν ἐπὶ τὴν θαυματουργὴν δύναμιν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἐδειξαν εἰς τὴν πληρωμένην ἐν Ῥώμῃ τοῦ οἴκου τοῦ μεγάλου υἱοῦ τῆς πάσης ἀμαρτίας καὶ ἐκκλησίας, τὴν ἐξαγνισμένην καὶ τὴν ἡθικὴν αὐτοῦ καθαρίαν ἀνέστησαν ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γῇ ἀνασκάψαν καὶ ἀναστήλασαν τὴν Τιμίον Σταυρόν, καὶ τὸ ἀγιον τοῦτο σύμβολον φέρουσα ἀποκατέστησε τὴν γαλήνην ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Κωνσταντίνου καὶ ἐπέσπρον τὴν προσοχὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀνατολικόν Χριστιανικόν κόσμον συντελέσασα οὐχ ἡμίση εἰς τὴν ἀνδρίαν τοῦ Ἀνατολ. Ῥωμαϊκοῦ καὶ ὑστερον Ἑλληνικοῦ ἀναδειχθέντος Κράτους.

Ὁ Ἀβάνος, μέγας ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκαλος τῆς Ρητορικῆς, μαρτυροῦν περὶ τῆς μητρὸς τοῦ μαθητοῦ του Ἰωάννου Ἀνθούσης δι' ἡρεσύνας εἰκοσαεὶς ἐνέμεινε ἐν τῇ χρεῖ' ἄχριν ἀγωγῆς καὶ μαρτυρῆς τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τῆς ἀνεφάνης.

Ἡ ὁσὶς τῆς Ἑλλάδος, οὐκ ἔχουσι γυναῖκας αἱ χριστιαναὶ αὐτοῦ;

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

“Αδελον εινε το τεμα του παρόντος πολέμου και η μετ’ αυτών τύχη της Νήσου ταύτης, ην εὐχόμεθα πάντες εὖνουν” πρὸς τοὺς προαιωνίους πόθους ἡμῶν. Τὸ μετῴρων ὅμως και ἀμφίβολον τῆς καταστάσεως ταύτης δὲν πρέπει ν’ ἀποτρέψη τὴν προσοχὴν τοῦ λαοῦ και τῶν ἡγετῶν αὐτοῦ Ἐκκλησιαστικῶν και πολιτικῶν ἀπὸ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως και τῆς ἐθνικῆς και ἡθικῆς διαπαιδαγωγίσεως τῶν νέων γενεῶν, και νομίζομεν ὅτι πολὺ παρτάθη ἡ ἀναβολὴ τῆς μελετηθείσης και ἀποφασισθείσης βελτιώσεως τῆς θέσεως τῶν διδασκάλων τῆς τε οἰκονομικῆς και τῆς κοινωνικῆς.

Ἐπίσημος ἐδόθη ὑπόσχεσις εἰς τὸν τόπον διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του ὅτι τὰ ἀποφασισθέντα μέτρα θὰ ἐφαρμόζοντο, ἀλλ’ ἐπώλεσε τοῦτο ἡ ἐκρηξίς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, οὗτινος ἡ ἔκβασις ἐπιστεφίθη ἐν ἀρχῇ ὡς σύντομος. Ἦδη ὅμως εἰσῆλθομεν εἰς τὸ δεύτερον ἡμῶν τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ πολέμου και κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον προμυνδύνονται αἱ τρομερώταται και φονικώταται μάχαι, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ ὑποφώσκη οὐδαμῶς ἑλπίς περὶ τετρατισμοῦ αὐτοῦ και ἡ περαιτέρω διάρκειά του ἀποβαίνει ἀδύνατος.

Ἀφοῦ ὁ πανάγαθος Θεὸς ἀπήλλαξεν ἡμᾶς τῆς ὁργῆς του ταύτης—και δεόμεθα ἵνα ἀπαλλάξη ἡμᾶς και ἐφεξῆς—συμφέρων και προσήκον εἴνε δπως μεριμνήσωμεν περὶ τῶν τοῦ οἴκου ἡμῶν ὡς βέλτιστα και ἀριστα, και ἐν τοῖς πρώτοις ἡ περὶ τῆς λαϊκῆς Παιδείας μέριμνα εἶνε τὸ πρότεστον και μέγιστον καθήκον. παντὸς μεγάλου και μικροῦ πεπολιτισμένου λαοῦ, ἡ Ἑλληνικὴ δὲ φυλὴ, εἴτε τοιαῦτα και ἄλλα ἐν τῷ κόσμῳ, περὶ πλείστον πάντοτε ἐποικήσασκε τὴν αἰτίαν, ὡς θυγατέρα και τρόφιμον αὐτῆς γενομένην. Ἡ ἱστορία ἄλλως τε τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καθόλου και ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ἱστορία διδάσκουσιν ὅτι τὸ μεγαλεῖον, ἡ δόξα και ἡ ἀθανασία τῶν ἐθνῶν ὀφείλεται πρώτιστα και μάλιστα εἰς τὴν ὀρθὴν και ἐν γὰρ παιδεύσειν και ἀγωγῇ αὐτοῦ. Μεριμνῶντες, ὅρα, ὡς μάλιστα ὑπὲρ τῆς λαϊκῆς παιδείας και ἀγωγῆς μεριμνῶμεν και προνοοῦμεν περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς φυλῆς ἡμῶν, και δὲν βλέπομεν ποῖα ταύτης μέριμνα ὑπάρχει εὐγενεστέρα, ὑψηλότερα και διὰ τοῦτο ἐπιτακτικώτερα.

Ὑπὸ τὰς παρούσας ἐκρυθμους περιστάσεις τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ὅς μὴ ἀπολέσωμεν ἡμεῖς τὴν θεοδὸν παρεχομένην ἡσυχίαν και ἀσφάλειαν ὅπως ἐργασθῶμεν ὑπὲρ τῆς λαϊκῆς μάλιστα παιδείας.

Ὑπὲρ τῆς λαϊκῆς παιδείας μέριμνα ὑπαγορεύει ἐν πρώτοις τὴν παροχὴν εἰς αὐτὴν τοῦ ἀριστοῦ, εἰ δυνατόν, διδασκαλικῆς προσώπου, και ἵνα ἐκουσίως και προθύμως ἐπιδίδονται, εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἔργον πρόσωπα—ἀξια, ἀνάγκη ἐν πρώτοις νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰς τοὺς διδασκάλους ἀμοιβὴ χρηματικὴ ἐπαρκὴς εἰς συντήρησιν ὁπωσδήποτε ἀσφαλῆ και ἀξιοπρεπῆ, και ἡ ἀξιοπρέπεια και ἀσφάλεια αὕτη τῆς συντηρήσεως τοῦ διδασκάλου ἐλλελεῖται παρ’ ἡμῶν, καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ μέγιστον ἐλάττωμα τοῦ σχολικοῦ συστήματος ἡμῶν, διότι πάντες οἱ δυνάμειοι διὰ τῆς νοημοσύνης, τῆς δραστηριότητος και τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν νὰ εὐδοκίμησιν εἰς ἄλλα στάδια, ἀποφεύγουσι τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα ὡς ἀχάριστον και ἀπογοητευτικόν, και ἀφρίεται αὐτῷ τοῦτο εἰς ὑποδέστερα και ἥτιον κατάλληλα πρόσωπα.

Πρώτιστα και μάλιστα πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ ὅρα εἰς τοὺς διδασκάλους ἐπαρκὴς και ἱκανοποιητικὴ χρηματικὴ ἀμοιβή, και τοιαύτην αἱ δημόσιαι γενικαὶ πρόοδοι εἶνε ἤδη ἱκαναὶ νὰ παρέχωσιν ἀνεὺ οὐδεμιᾶς βλάβης οἰουδὴποτε ἄλλου κυβερνητικοῦ κλάδου.

Ἐφ’ ὅσον δὲ ἡ Νῆσος ἡμῶν διατελεῖ ὑπὸ τὰς παρούσας πολιτικὰς συνθήκας, χωρὶς κυβερνήσεως ἐθνικῆς, ἡ παιδεία τοῦ λαοῦ πρέπει νὰ ὑπάγεται ἀμέσως εἰς τὰς κοινότητας και ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν και ἐξάρτησιν τούτων νὰ διατελῇ αὕτη, και εὐτυχῶς ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶνε ἤδη παραδεγμένη ὑπὸ τῆς ἐνεστώσης Κυβερνήσεως και πρέπει νὰ παραμείνῃ τοιαύτη μέχρι οὐ ἀνατελλῶσι και εἰς ἡμᾶς ἡμέραι αἰσιώτεροι.

Οὐδὲν καλὺν σήμερον, ὡς εἶπε προβληθῇ ἄλλοτε, ὁ πόλεμος κατὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων ἐκείνων τῶν προταθέντων ὑπὸ τῶν δύο Βρετανῶν παιδευτικῶν ἐμπειρογνομόνων μετὰ μελέτην και ἐξέτασιν ἐπιτόπιον, και ἀποδεκτῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ τοῦ τόπου και τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ.

Ὅταν ἡ μισθοδοσία εἰς τοὺς διδασκάλους παρέχεται ἐξ ἡμισείας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως και παρ’ ἐκείνης κοινότητος—ἀντὶ τοῦ τρίτου ἡ τετάρτου αὐτῆς μόνον ἐκ τῆς Κυβερνητικῆς χορηγίας—θὰ γίνῃται δυνατόν ν’ αὐξηθῇ μὲν ἡ μισθοδοσία αὕτη ἐπαρκῶς, νὰ ἀνακουφισθῶσι δὲ και αἱ κοινότητες.

Ἡ ἐπὶ τριετίαν ἡ και πλείονα χρόνον μονιμότης τῆς ὑπηρεσίας τοῦ διδασκάλου παρὰ τῇ αὐτῇ κοινότητι εἶνε μέτρον ἀξίον ἐπιδοκιμασίας, και τοῖς εἶνε γεγονός ὅτι αἱ συχνὰ μεταθέσεις εἶνε ἐκουσίαι και προαιρετικαὶ και μὴ ἐπιβαλλόμεναι ὑπὸ τῶν Σχολικῶν ἐπιτροπῶν. Ὅποσδήποτε ἡ μακρὰ διάρκειά τῶν ὑπηρεσιῶν ἀγαθὸν διδασκάλου εἶνε μέγα εὐεργέτημα εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅσον ἐπιβλαβὴς εἶνε ἡ συχνὴ ἀλλαγὴ τούτων.

Ὅταν αὐξηθῇ ἡ μισθοδοσία τῶν διδασκάλων θὰ εἶνε δίκαιον νὰ ἀπαιτηθῶσι και περισσότερα προσόντα ἀπὸ τούτων πρὸς εὐδόξωσιν τοῦ μεγάλου ἀληθοῦς ἔργου των, και ἡ προσοχὴ πρέπει νὰ στραφῇ ἐπὶ τὸ διδασκαλεῖον, οὗτινος ἡ ὁργάνωσις πρέπει νὰ γίνῃται πληρεστέρα και ἀποτελεσματικώτερα πρὸς τὴν μεγάλην ἀποστολὴν του ἐν τῇ ἑνοκρατουμένῃ ταύτῃ Νήσῳ και διὰ τὴν γειτόνα Ἀνατολίην.

Ἡ ἀνωτέρα ἐποπτεία και ἐπιθεώρησις τῆς λειτουργίας τῶν Δημοτικῶν Σχολείων ἀποτελεῖ ὡσαύτως σπουδαιότατον παράγοντα προόδου και εὐδοκίμησεως αὐτῆς, και ἀτυχῶς ἐν τούτῳ χωλαίνουσι μεγάλως τὰ τῆς Παιδείας παρ’ ἡμῶν.

Ὁ θεσμός τῶν ἐπιθεωρητῶν εἶνε βεβαίως ἀριστος, γίνεται ὁμοῦ καταστατήγησις αὐτοῦ τοιαύτη ὥστε ν’ ἀποβαίνῃ ἐπιζήμιος εἰς τὴν Παιδείαν τοῦ τόπου, και τοῦτο διότι τὸν θεσμὸν τοῦτον χειρίζεται και ἐφαρμόζει ἀρχὴ μετὰ βίαν πάντοτε ὁ φηλαμὸν ἀπιδόου πρὸς τὴν ἐθνικὴν παιδείαν τοῦ Κυπρ. λαοῦ.

Ἐσχάτως ἐπρόκειτο νὰ πληρωθῶσι δύο θέσεις ἐπιθεωρητῶν ἐν τῇ Ἐκπαιδευτικῇ Τριμῇ καὶ ὑπεβλήθησαν περὶ τῆς ἑβδομηκοντα αἰτήσεις δι’ αὐτάς, μεταξύ τῶν αἰτητῶν ὑπάρχον διδασκαλικοὺς εὐδοκίμωταται διεκδικούντες ἐπὶ μακρὰ ἔτη Σχολεῖα πόλεων ἡ πό-

ποπόλεων και παγκυπρίως ὑπάρχοντες γνωστοὶ διὰ τὴν κοινωφελὴ δράσιν αὐτῶν παρ’ αἷς ὑπηρετήσιν και ὑπηρετούσι κοινότητι, φαίνεται ὅμως ἀκριβῶς ἡ ἀξία και ἡ εὐρεία αὐτῆς ἐκτίμησις τούτων ὑπὸ τοῦ τόπου ἀπέκλεισαν αὐτοὺς ἐπιμελῶς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Τμήματος τῆς Παιδείας, και τοῦτο μάλιστα, ὑπάρχοντων ἀρίστων συστάσεων ἀπὸ ἀρμοδιωτάτων προσώπων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Τμήματος τούτου. Ἐλέγη δὲ οἱ γενόμενοι διάκριμοι ἐγένοντο τῇ συστάσει ὑποψηφίου τότε βουλευτοῦ ἀν’ αὐτὰ ἡγήθεν, ὁ κύριος οὗτος δικαιούμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ἐποικήσατο τὴν χειρὶς τὴν ἀπαρχὴν τοῦ σταδίου του.

Ἐκ τῆς ἀποστολῆς και τῆς ὑπηρεσίας του ὁ ἐπιθεωρητὴς πρέπει νὰ ἔχη ἀνωτέραν ὁλὴν τῶν διδασκάλων μόρφωσιν περὶ τὰ παιδευτικὰ θεωρητικὴν και ἀσκήσιν πρακτικὴν και ἐμπειρίαν ἵνα δύναται νὰ ἐμπνέῃ σεβασμὸν και ἀσκήσιν κύρος ἐπὶ τῶν ἐπιθεωρουμένων διδασκάλων, νὰ γινώσκῃ νὰ καταδικύνῃ τὰ κακῶς ἡ ἐλαττωματικῶς ἔχοντα και νὰ ὑποχρεοῖ τοὺς ἐπιθεωρουμένους ὁπως γίνονται πάντοτε κρεῖττοντες ἑαυτῶν ἐπ’ ἀγαθῇ μεγάλῃ τῆς λαϊκῆς παιδείας.

Τίνα σημασάν ἡ ἐπιθεώρησις εἶχε ἐπιθεωρησις ὑπὸ κοινῆς διδασκαλίας, κατωτέρου πολλῶν τὴν μόρφωσιν και τὴν ἐμπειρίαν, και τίνας δύναται νὰ παρῶσῃ οὗτος πληροφορίας πρὸς τὴν προϊσταμένην τῆς Παιδείας ἀρχὴν, ἀν’ ὑποθέσωμεν ὅτι αὕτη ἐνδιαφέρεται ὁπωσδήποτε ὑπὲρ τῆς Παιδείας τοῦ τόπου.

Θὰ εἶχομεν πολλὰ νὰ εἰπωμεν περὶ τῆς ἐλλείψεως και ἐλαττωματικῆς ἐπιθεωρήσεως και τοῦτο ἴσως πράξομεν ἐν προσήκοντι καιρῷ, ἐνταῦθα δὲ ἀρκούμεθα νὰ προκαλέσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν κ. κ. ἀντιπροσώπων ὅπως τὸ ζήτημα τῆς Παιδείας ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον σπουδαίας μελέτης και γένῃται ἡ δέουσα νομοθετικὴ πρόνοια πρὸς βελτίωσιν τῶν τῆς λαϊκῆς παιδείας παρ’ ἡμῶν, βελτιουμένης τῆς θέσεως τῶν διδασκάλων.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ

Η ΕΟΡΤΗ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Χθὲς ὁ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὸς κόσμος ἤγει τὴν εορτὴν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐπὶ τῇ ἐπετελίῳ τῶν Τριῶν Μεγάλων Ἱεραρχῶν, εορτὴν ἣν ἀποτελεῖ ἀναπαράστασις και ἀνάμνησιν ἀναπαύσεως και πνευματικῶν πανηγυρίων εἰς ὧς ἡορμίζεν ὁ ἀρχαῖος Ἑλληνικὸς κόσμος και αἰνέει ἀπείλυν χαρῶν καὶ ἀντιπροσώπων τῶν Ἑλληνικῶν βίον κέντηται δὲ ἡ εορτὴ αὕτη ἐξαιρετικὴν σημασίαν και ἀξίαν διὰ τὸν νεώτερον Ἑλληνισμόν, διότι ἀποτελεῖ τὴν ἀνάγκην και συγχύνει τὴν Ἑλληνικὴν μετὰ τῆς Θείας σοφίας, ἐξ ἧς προήλθεν ὁ Χριστιανισμὸς Ἑλληνισμός, ὃν ἐκπροσωπεῖ ἡ ἐνδοξὸς Βυζαντινὴ Ἀποστολὴ, μύσαι δὲ και δημιουργοὶ ἐγένοντο οἱ Τρεῖς Μεγάλοι Ἱεράρχαι οἵτινες κατὰ συγκυρίαν οὐκ ὀνομαζόμενοι τυγχάνουσιν Ἑλληνες ἐκ τοῦ Ἀσιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ και συνεπῶς μάρτυρες ἀνεκτίμεναι τοῦ πνευματικοῦ και ἐθνικοῦ κράτους αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Ἀνατολήν.

Ἡ εορτὴ αὕτη πανηγυρίζεται κυρίως ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτικῶν και τοῦ μαθητικοῦ κόσμου και εἶνε προσφορωτάτη δπως ὑποκαλῇ τὴν φιλομάθειαν και ἐκτελεῖ τὴν ῥοπὴν και ἔσονται αὐτοῦ πρὸς εὐφροσύνην και ὑψηλὰ ἰδεώδη αἶνα ἐγένοντο γινώρισμα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Διὰ ταῦτα ἤδη καταβάλλεται και ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑπὸ τῶν Ἐκπαιδευτικῶν πᾶσα προσπάθεια ὅπως ἡ πανήγυρις αὕτη διεξάγῃται μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς μεγαλοπρεπείας και λαμπρότητος ἵνα προκαλῇ θερμὸν τὸ διαφέρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοῦ και προσηκῇ βαθεῖαν και ἀνεξάντητον ἐνθουσιασμόν εἰς τὰς ἡλικίας τοῦ μαθητικοῦ κόσμου τοῦ τε ἀρχαίου και τοῦ θύλου.

Ξηρὸς και τυπικὸς και ἀτονὸς πανηγυρισμὸς εορτῆς, ἥντις ἐγένετο πηγὴ τοσοῦτου και τηλικούτου πλοῦτου πνευματικοῦ και ἡθικοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν εἶνε ἀνεπὶ τῆς ἐξουσίας πρὸς τὴν ἑρῶν μνήμην τῶν μεγάλων Φωστῆρων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν και τῆς οἰκουμένης και ἐμφανίει ἑλλειψιν ἐνθουσιασμοῦ πρὸς τὰ εὐγενῆ και ὑψηλὰ ἰδεώδη τῆς φυλῆς ἡμῶν, συμπεπλεγμένα ἤδη ἀκατάτως πρὸς τὰ τῆς Ὁρθόδοξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Τὰ Ἐκπαιδευτήρια τῆς ἡμετέρας Κοινοῦ ἐτέλεσαν χθὲς τὴν εορτὴν τῶν Ἑλλ. γραμμάτων μετὰ τῆς συνήθους μεγαλοπρεπείας και λαμπρότητος.

Προσβλῶν τῇ προτεραιᾷ εἰς τὴν ἐπετελίαν ἐν τῇ καθεδρικῇ ναῷ Ἀγ.

Ἰωάννου τὰ διδασκαλεῖα τῶν θηλέων και τῶν ἀρρένων καὶ τὸ Π. Γυμνάσιον ὡς και αἱ ἀνωτέραι τάξεις τῶν Παρθενωγαγείων και τῶν Ἀσκητικῶν Σχολῶν, ὅπου οἱ χοροὶ τοῦ Π. Διδασκαλείου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐκτελεστοῦ αὐτῶν κ. Κλ. Ἀρτεμίδου ἔψαλον τὴν ἀκολουθίαν ἐμμελῶς.

Τῇ ἐποπτεῖ ἐτέλεσθη ἀρχιερατικὴ λειτουργία ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου και τῇ 10 π.μ. ἤρξατο ἡ σχολικὴ ἐκτελεστὴ ἐν τῇ καταστάσει τοῦ Π. Γυμνασίου διὰ τῆς ἐνομιμμένης ἐπετελεστοῦς ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου και τοῦ Πανοσιολογ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Μακαρίου, καθ’ ἣν ἐγένετο δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων και τεθνάντων εὐεργετῶν τῶν Ἐκπαιδευτικῶν, ἐν μέσῳ συσκευασίας συρροῆς φιλομούσου κόσμου, παρισταμένων τῶν κ. κ. Σχολ. Ἐπιτρόπων, τοῦ διδασκαλικῶν προσωπικοῦ και πολλῶν ἐργαζομένων συμπολιτῶν.

Ψάλλοντες ἐμμελῶς και ἀρμονικῶς ἐν χορῷ τοῦ ὅμου εἰς τὸ Π. Γυμνάσιον, εἶπε τὸν πανηγυρικὸν ὁ καθηγητὴς τῶν θεολογικῶν κ. Ι. Παπακορυβίου θέμα λαβὼν τὴν ἐξέλιξιν τῆς προσεγγίσεως και ἀνακρίσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ και τοῦ Χριστιανισμοῦ, συμπληρωθείσης και κορυφωθείσης διὰ τῶν Τριῶν Μεγάλων Ἱεραρχῶν, ἐπὶ πραγματικῇ δὲ τὸ θέμα τοῦ μετὰ ἐκαινετῆς σαφηνείας και ἐμβριθείας ἐπισπασμένου τὰ συχρητήρια πάντων.

Ποικίλον, πλούσιον και ἐπικαιρὸν ἐγένετο και μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας ἐτετέλεσθη τὸ καλλιτεχνικὸν πρόγραμμα τῆς εορτῆς, καθ’ ὃ ἐτετέλεσθησαν ἀπαγγελίαι, διόλογοι, ἄσματα ἐθνικὰ και πατριωτικά ἐν χορῷ ἡ διὰ τετραχορδῶν και μανδολίνων ὑπὸ τῶν μαθητῶν και τῶν μαθητῶν ὁλὴν τῶν τάξεων και τῶν ἡλικιῶν, και ἡ λαμπρὰ και ἐμπνευστικὴ εορτὴ ἔληξε διὰ τοῦ θεσπεστοῦ εἰς τὴν ἐλευθερίαν ὁμῶν.

Ἡ τελετὴ ἔληξε τῇ 12 ὥρᾳ προσηνύσασα τὴν ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸ καμπηθὲς ἀκοσμητικὸν ὅλον, ἐν ᾧ ἐπλεόναζε τὸ ὡραῖον φύλον και ἐπεκράτει ἀπολύτως τὸ λαϊκὸν στοιχεῖον, τὸ ἐχόμενον στερεότερον τῶν πατρῶν.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Ἀπὸ τοῦ π. Σαββάτου νέει καταπύουσι βροχαὶ ἀνὰ τὴν Νῆσον εὐεργετικαὶ εἰς τὴν γεωργίαν, ἐν Μεσσαρίᾳ ὅμως ἐπιθυμοῦσι διαρραγεῖν και ραγδαίως βροχὰς ἵνα καταρτίσῃσι οἱ ποταμοὶ και ἀρδεύσῃσι τὴν ἐριφύλακα πεδιάδα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς τε χειμερινῆς και τῆς θερινῆς συγκομιδῆς, και ἡ ἐπιθυμία των πιθανώτατα θὰ πληρωθῇ χάρις εἰς τὴν ἐπόμενον ῥοπὴν τοῦ καιροῦ πρὸς βροχὰς.

ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Ἀπὸ τῆς π. ἐβδόμης τὰ κρεοπώλεια παρέχουσιν ἤδη ἐπαρκῶς και ἀριστον κρέας εἰς τὴν τιμὴν τῆς διατιμήσεως χάρις εἰς τὴν εὐνοίαν τοῦ καιροῦ διὰ τὴν κτηνοτροφίαν.

Ποῦ και ποῦ ἐμφανίζονται και ὡς γινόμενα ὅμως ἀνάρπαστα ἀμὰ τῇ ἐμφανίσει των, και τὸ χαλλομὶ παρυσιάζεται πολὺ ἀραδιά.

Ἐπὶ τῇ εὐνοίᾳ τοῦ καιροῦ θὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν προτέραν τάξιν εἰς τὴν ἀγορὰν μας.

Ὁ καθὰρὸς αἰνὸς ἀρετῶν πωλεῖται ἀνὰ 5 γρ. πρωτοπαυδὸς διὰ τὴν Νῆσον μας τιμῆς παρέχεται δὲ εὐτυχῶς διὰ τὸ πολὺ τοῦ λαοῦ ἐπαρκέστερος μετὰς ἀρετῶν.

